

60-LECIE
JELENI OGÓRSKIEGO
TOWARZYSTWA
FOTOGRAFICZNEGO

Sześćdziesiąt lat Jeleniogórskiego Towarzystwa Fotograficznego to ważny dla fotografii czas przełomu wieków XX i XXI, podczas którego dokonana się rewolucja w dziedzinie technologii i techniki. W ciągu kilkudziesięciu lat działalności tego stowarzyszenia, zmieniły się także kryteria estetyczne, które dotknęły również fotografię, jako dziedzinę sztuki.

Istnienie Jeleniogórskiego Towarzystwa Fotograficznego jest ważnym ogniwem w dziejach kultury w Jeleniej Górze. Tworzyli je i tworzą ludzie, którzy fotografii oddawali się z zamiłowaniem i pasją. JTF to początek myślenia o fotografii, jako dziedzinie artystycznej w regionie oraz edukacja fotograficzna, którą prowadzili, m.in. Jerzy Wiklendt czy Tomasz Olszewski.

Przez sześćdziesiąt lat działalności stowarzyszenia powstało wiele ważnych prac, wśród których znalazły się te, pokazywane na wystawie w jeleniogórskiej Galerii BWA, będące efektem piętnastu plenerów, organizowanych w latach 1978-1990 w różnych miejscach, które określano wspólnym tytułem „Domek Myśliwski”. Pojawiali się na nich nie tylko członkowie JTF, ale także uznani w Polsce twórcy spoza regionu, jak Jerzy Olek, Wojciech Zawadzki, Paweł Pierściński, Zenon Harasym czy Andrzej Rutyna i Stanisław Kulawiak. Spotkania podczas plenerów w górach inspirowały i pobudzały do nowatorskich kreacji artystycznych. Prezentowane prace są dziś świadectwem przeobrażeń świadomości fotograficznej i budzenia nowego sposobu widzenia rzeczywistości, biorących w nich udział twórców.

Na wystawę składają się archiwalne zdjęcia Jeleniogórskiego Towarzystwa Fotograficznego wybrane ze zbioru, liczącego około dwóch tysięcy prac. Cała kolekcja warta jest uwagi, jako dokument minionego czasu, artystyczny ślad zapomnianych już często twórców związanych z regionem, a także świadectwo technologicznych przeobrażeń w fotografii. Zbiór pozwala zajrzeć w przeszłość ostatnich sześćdziesięciu lat, która jest, jak się wydaje, najmniej znanym i opracowanym fragmentem historii Jeleniej Góry i jej okolic.

Mimo wielu przeobrażeń, które dokonały się w dziedzinie fotografii w ciągu kilku ostatnich dekadach, idea, jaka przyświecała założycielom zrzeszenia, do dziś jest aktualna – fascynacja i miłość do fotografii, jako obrazu, jest tak samo ważna współcześnie, jak sześćdziesiąt lat temu, niezależnie od medium, którym posługuje się twórca.

W kontekście Jubileuszu Jeleniogórskiego Towarzystwa Fotograficznego jeszcze jedna sprawa wydaje się ważna. W dzisiejszym świecie ciągłych zmian kontynuowanie idei dbałości o ciągłość tradycji jest właściwie obowiązkiem, ponieważ buduje to, co najważniejsze - kulturową tożsamość miejsca, w którym żyjemy.

Joanna Mielech

arak-
ował
stwa
ałych
akcją
orem
/bitni

item,
wielu
edzą
nierz
grafii
atora
iepli-

w ty-
alem
npy”
liśmy
warty
m.in.
tych
lonie
śliw-
eckiej
omny

ość –

ożek
tych

Uczestnicy pierwszego pleneru.

Od lewej, pierwszy rząd od góry: Henryk Piotrowski, Zenon Harasym, Waldemar Wydmuch, Mikołaj Jankowski, Wacław Narkiewicz. Drugi rząd od góry, z lewej: Jerzy Olek, Paweł Pierściński. Trzeci rząd od góry, z lewej: Andrzej Januszewski, Roman Hryciów, Barbara Bożek, Jan Kotlarski. Siedzą od lewej: Wojciech Zawadzki, Józef Maciej Bożek, Krzysztof Leszczyński.

Fotografia: © Józef Maciej Bożek, 1978.

60

LAT JTF

WYSTAWA „DOMEK MYŚLIWSKI”

EWA ANDRZEJEWSKA

ZENON AUKSZTULEWICZ

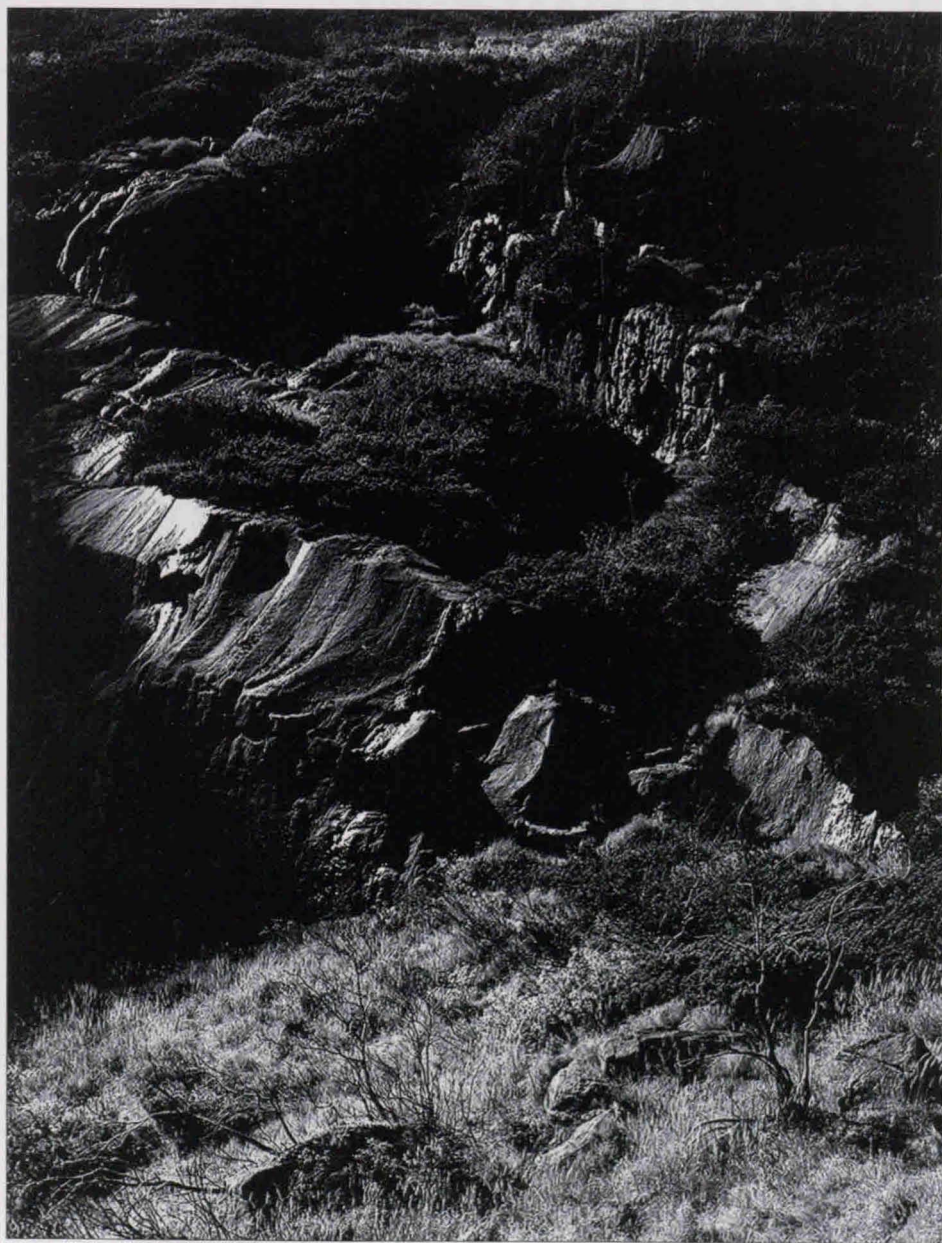
JÓZEF MACIEJ BOŻEK

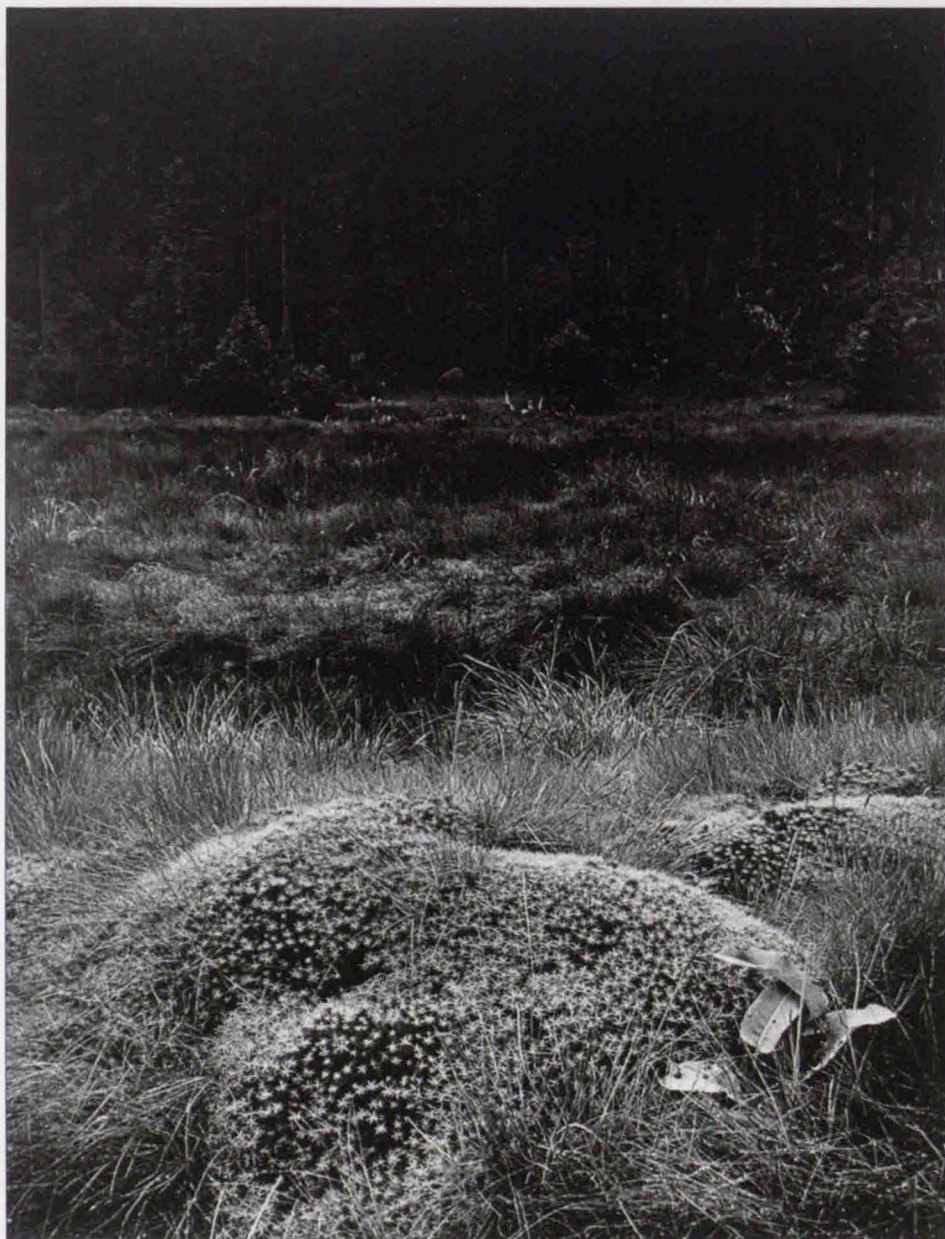
MARIA I RYSZARD BRAWAŃSCY

WALDEMAR GRZELAK

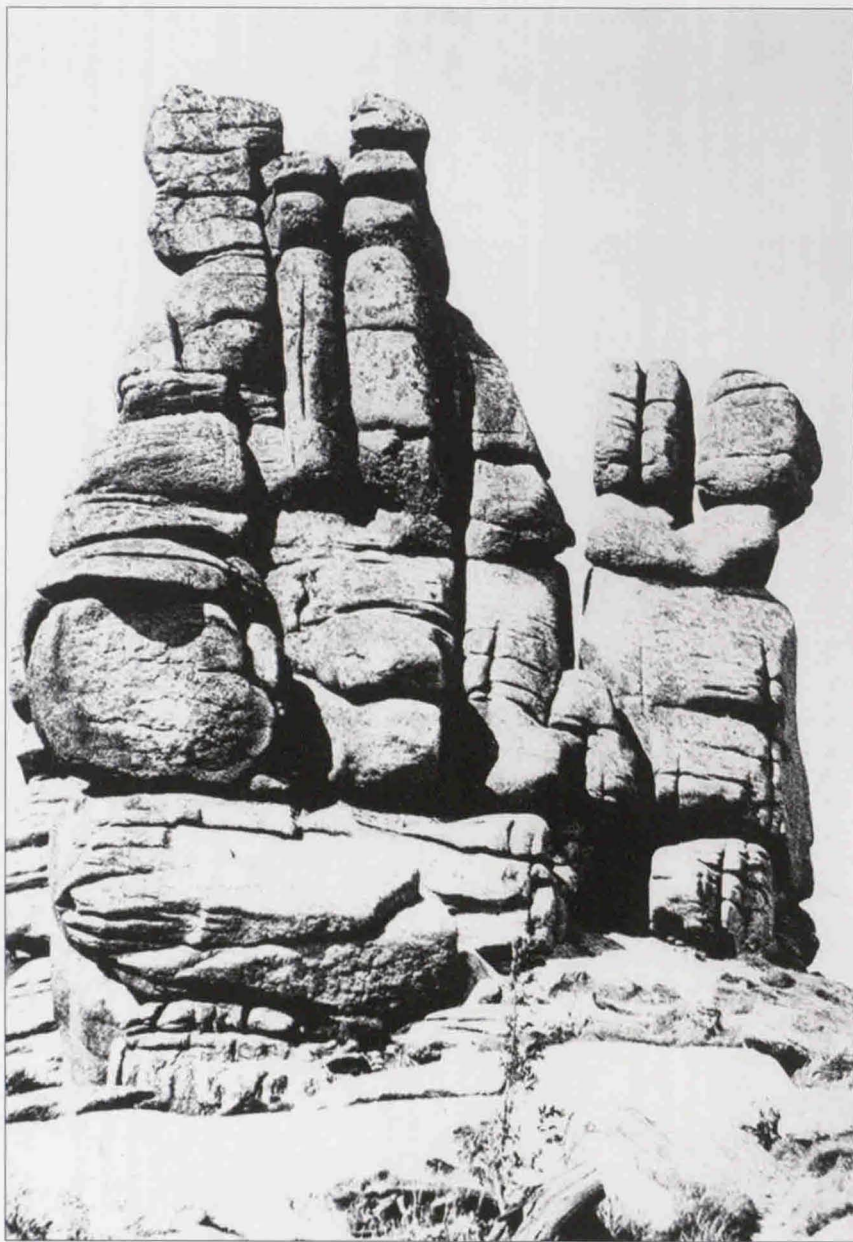
ZENON HARASYM

ROMAN HRYCIÓW

WIKTOR JAWORSKI

PIOTR KOMOROWSKI

JAN KOTLARSKI

KRZYSZTOF KUCZYŃSKI

ROBERT KUTKOWSKI

KRZYSZTOF LESZCZYŃSKI

WACŁAW NARKIEWICZ

MIECZYSLAW OBALEK

MICHAŁ ORLICZ

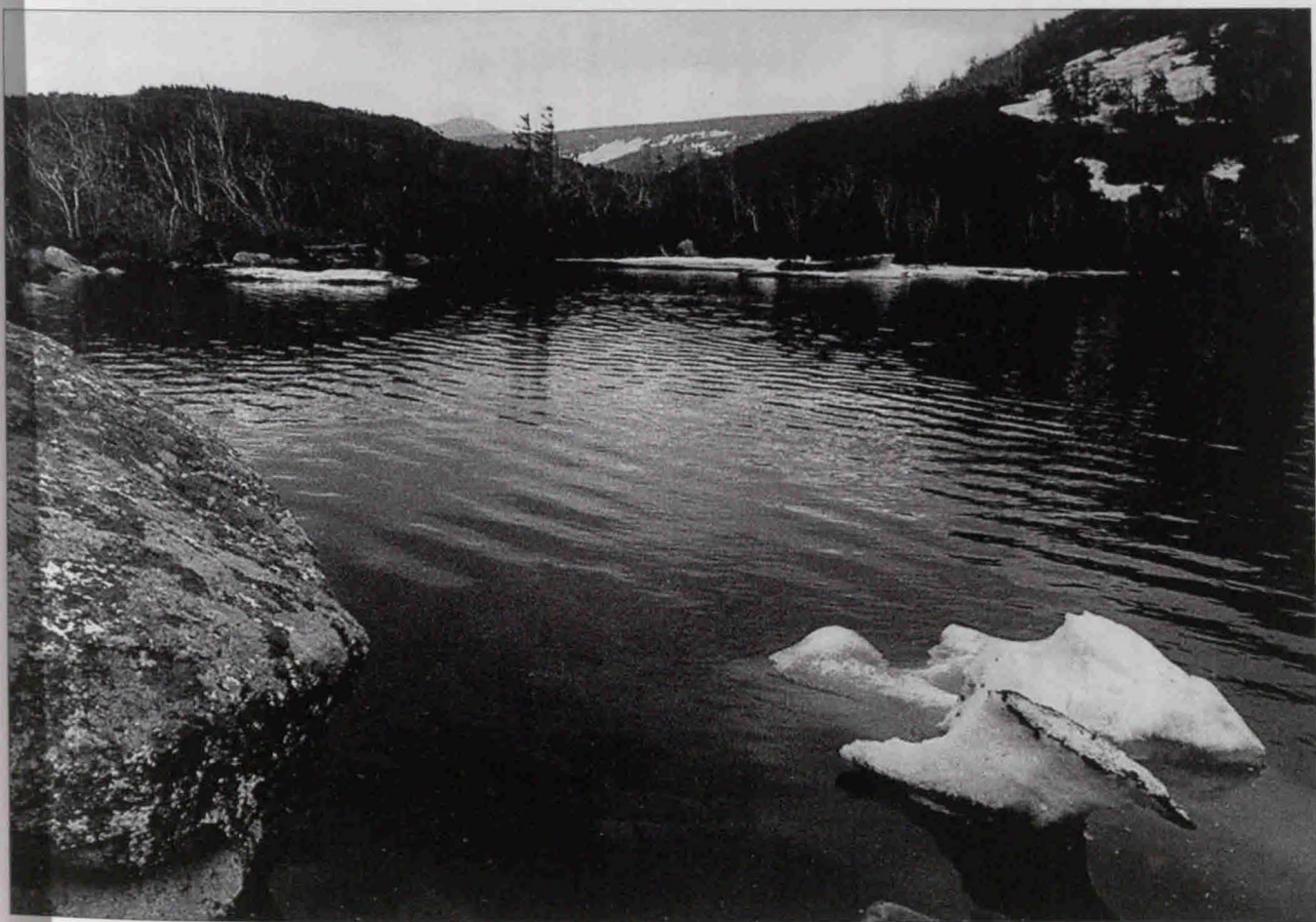
HENRYK PIOTROWSKI

MAREK RAWSKI

ANDRZEJ RUTYNA

JERZY WIKLENDT

JOLANTA WILKOŃSKA

WALDEMAR WYDMUCH

JERZY ZAJĄC

WOJCIECH ZAWADZKI

GRZEGORZ ZIĘBA

WŁADYSŁAW ŻOŁĘCKI

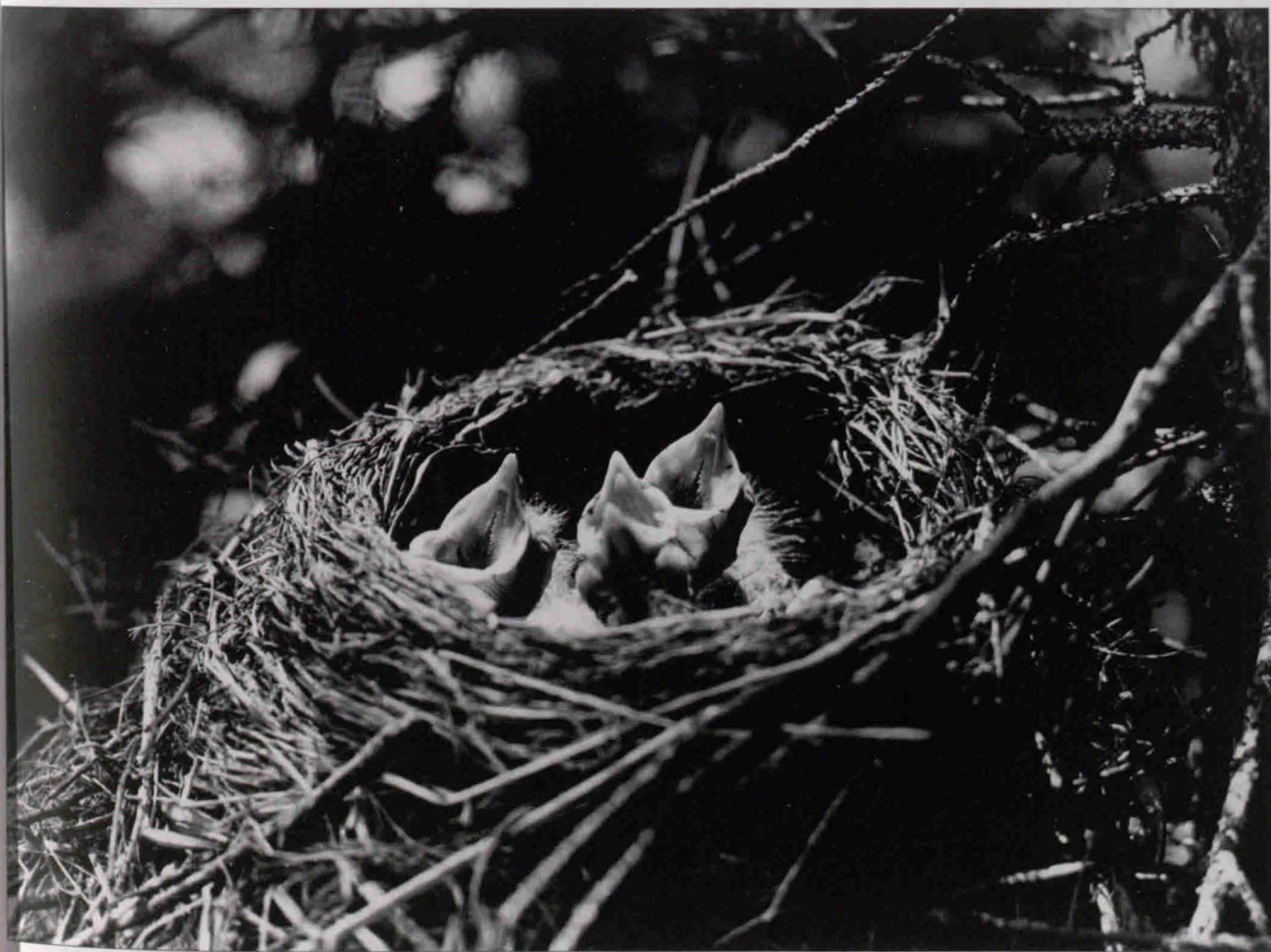

WYSTAWA „KU PAMIĘCI”

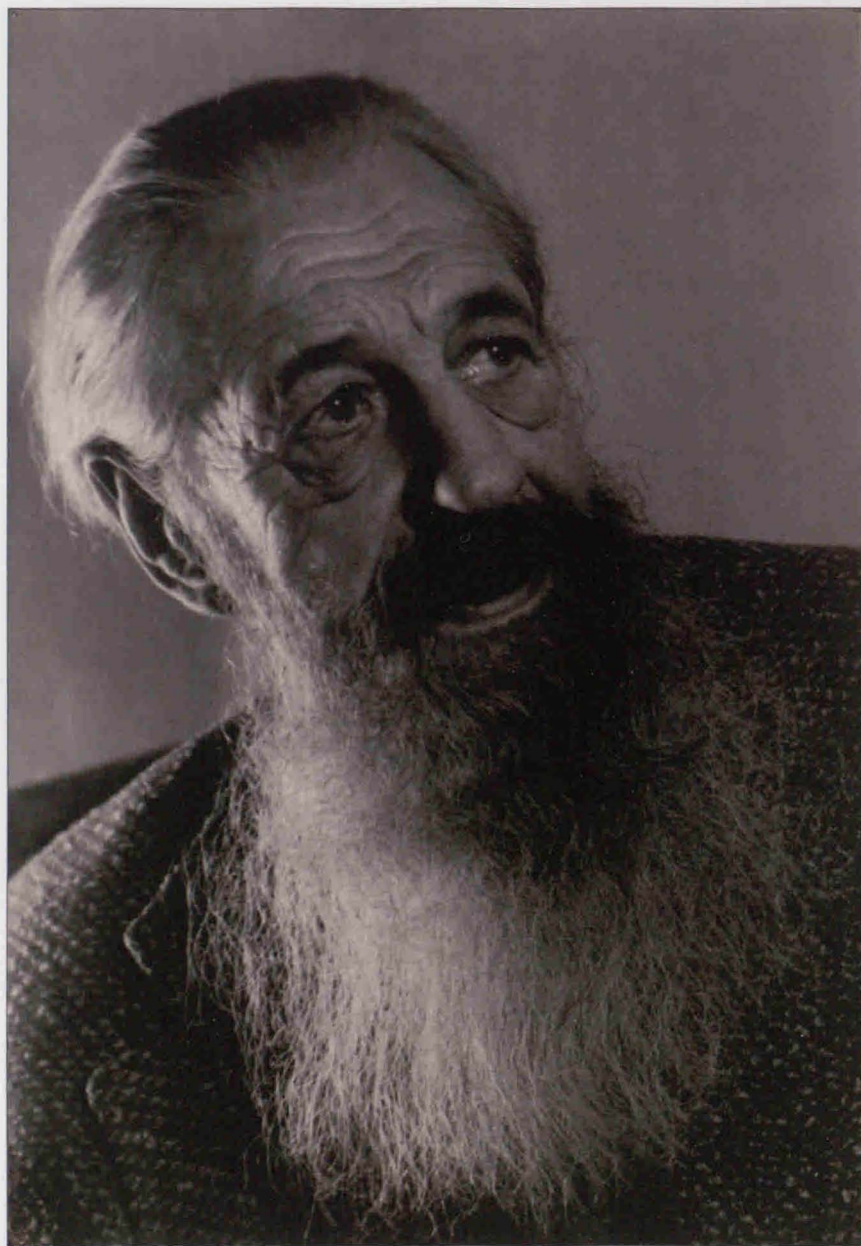
TADEUSZ BIŁOZÓR

PAWEŁ BOCZKOWSKI

TADEUSZ DZIEDZICKI

KAZIMIERZ DOBRUCKI

KAZIMIERZ FILIPIAK

JAN FOREMNY

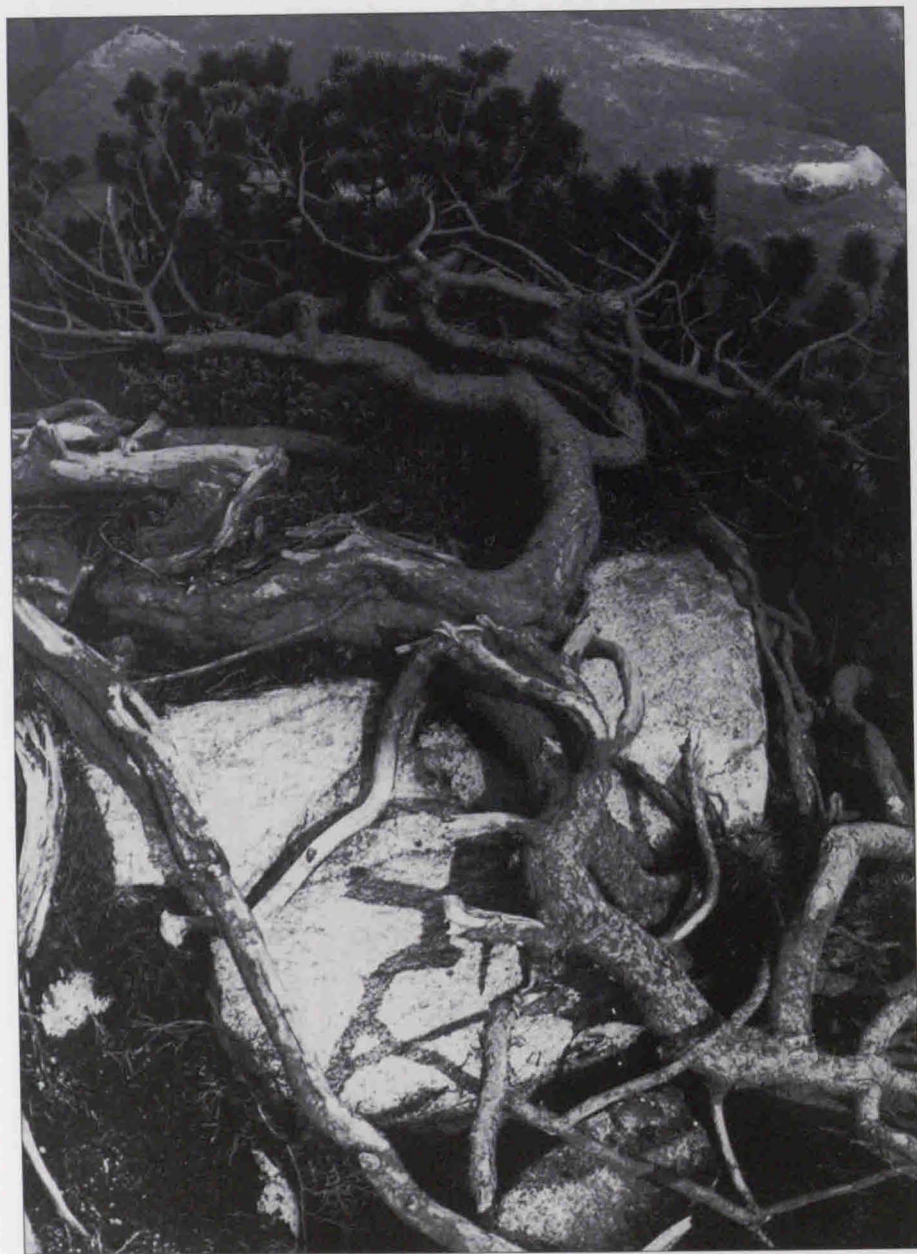

PIOTR GARBAT

MIKOŁAJ JANKOWSKI

ANDRZEJ JANUSZEWSKI

JANUSZ JAREMEN

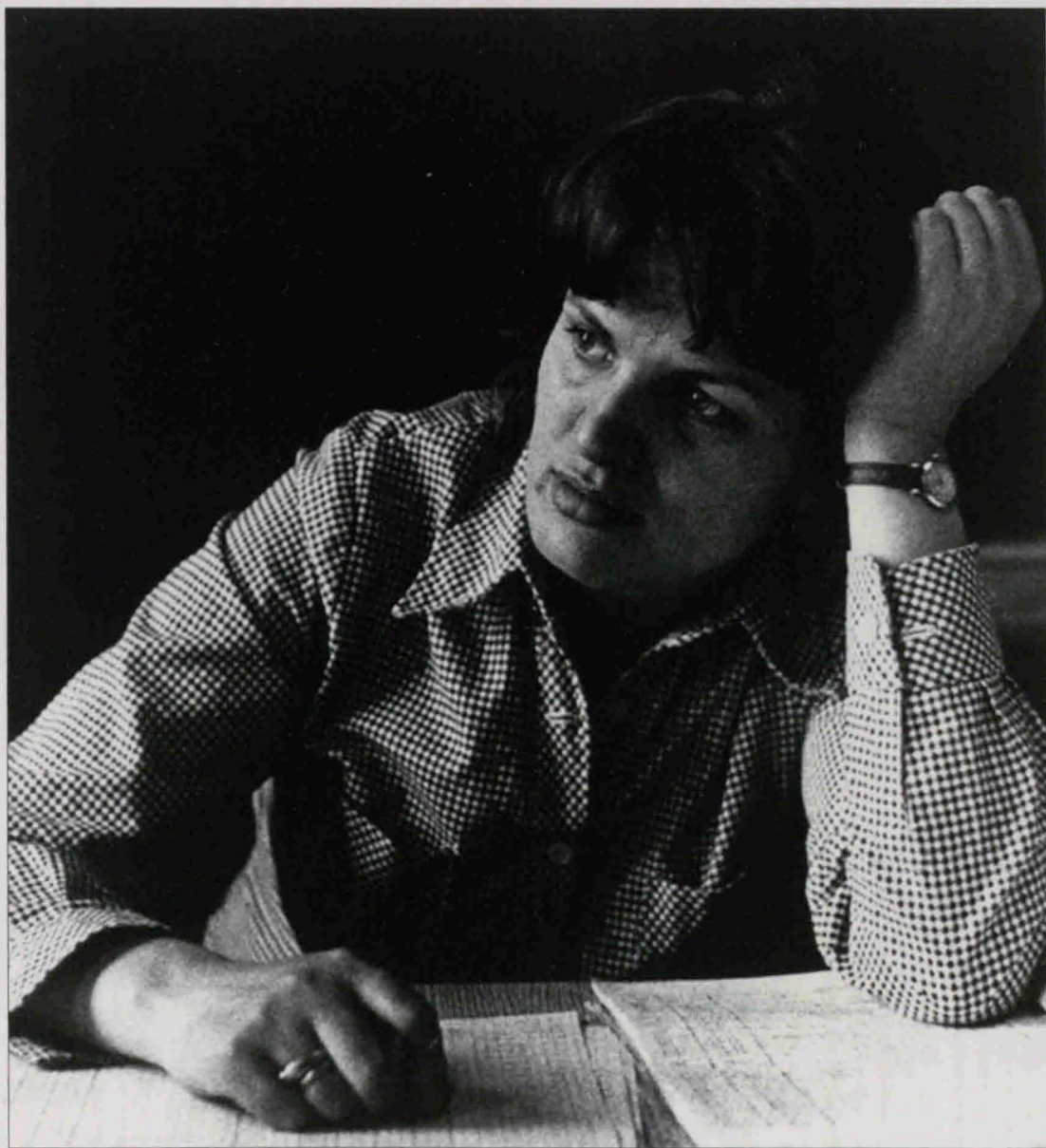
ANDRZEJ JAROCKI

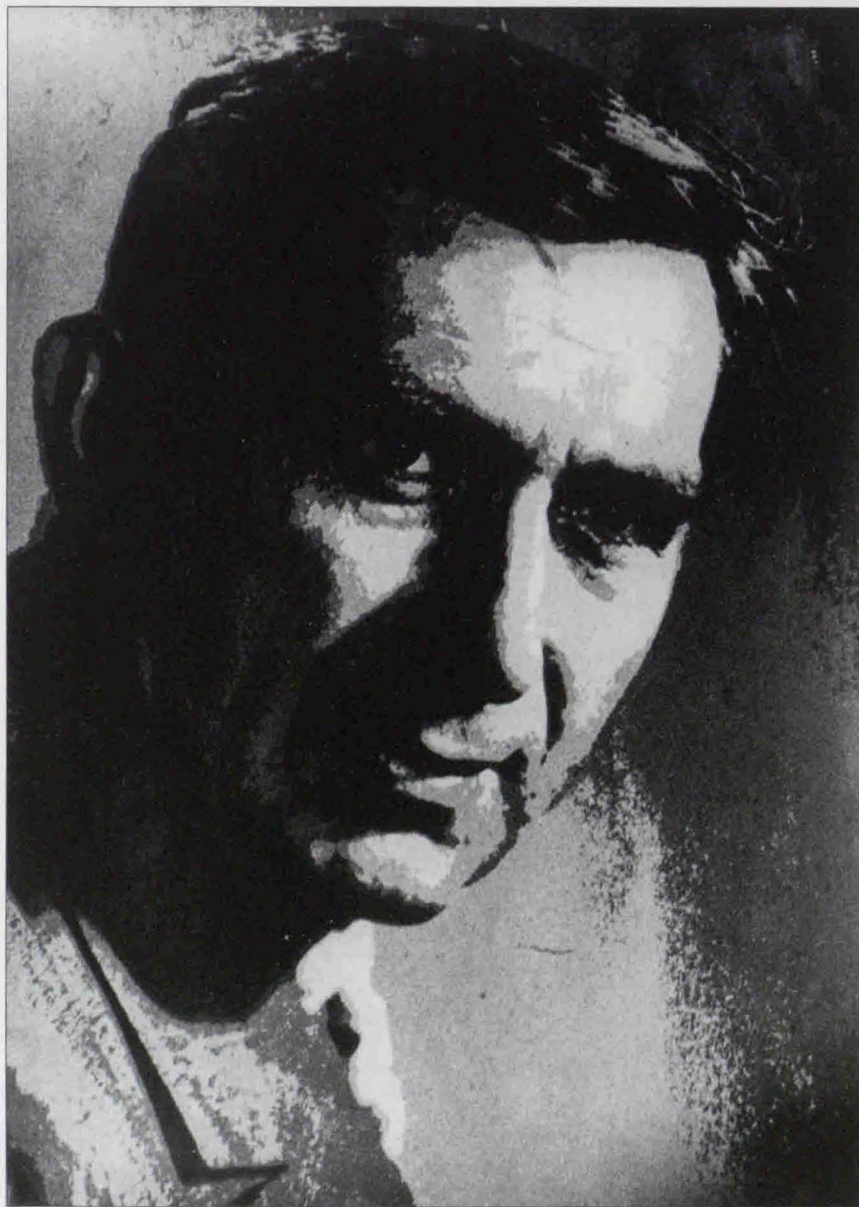
JOLANTA JÓZEFIK - ZUCHNIEWICZ

DANUTA KOMOROWSKA

JAN KORCZ

APOLINARY KUROWSKI

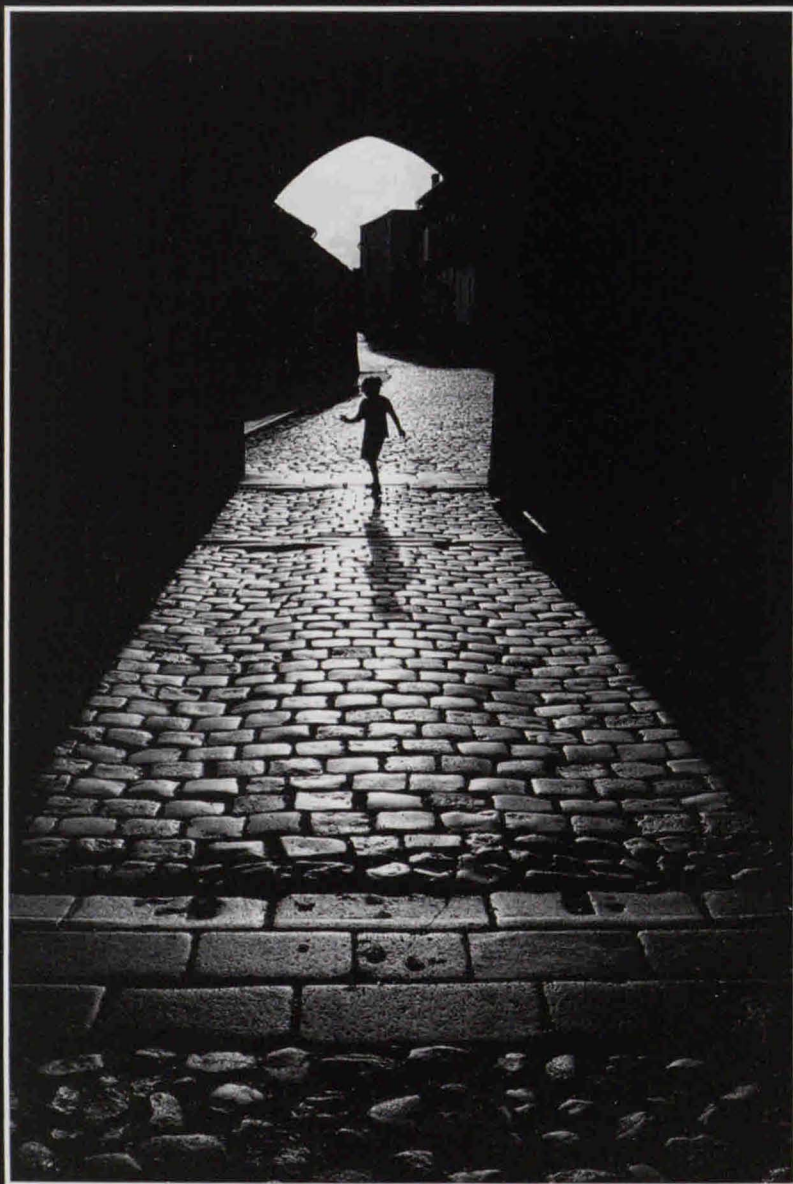
ROBERT KWIATKOWSKI

JANUSZ MONIATOWICZ

PIOTR MATYGA

ANDRZEJ MORZG

STANISŁAW NIEDŹWIECKI

TOMASZ OLSZEWSKI

RAJMUND OBUCHOWICZ

JANINA PEIKERT

KAZIMIERZ PICHLAK

IGNACY PILCH

LECHOSŁAW PUSTOWARUK

PAWEŁ PIERŚCIŃSKI

LESZEK STRZELEC

JAROSŁAW STOCZYŃSKI

ANDRZEJ WOŹNIAK

Jubileusz Jeleniogórskiego Towarzystwa Fotograficznego skłania mnie do uszeregowania wydarzeń, mających wpływ na istniejący całokształt fotografii w Jeleniej Górze.

8 sierpnia 1961 r. szesnastu jeleniogórczan zafascynowanych fotografią założyło Stowarzyszenie Miłośników Fotografii Amatorskiej, które po piętnastu latach działalności zmieniło nazwę na Jeleniogórskie Towarzystwo Fotograficzne. Założycielami byli koledzy: Zbigniew Adamski, Jan Brzeski, Jerzy Dąbroś, Tadeusz Dziedzicki, Mieczysław Hładki, Stefan Kościelniak, Henryk Kędziora, Władysław Łysakowski, Piotr Mierzwiński, Tadeusz Mudryk, Kazimierz Muszyński, Mieczysław Obałek, Mieczysław Stepałkowski, Kazimierz Waga, Stanisław Wojtasik, Mieczysław Żywno.

Analiza minionych wydarzeń uzmysławia mi, że wszystko, co ważne w fotografii jeleniogórskiej, zaczęło się w JTF. Wpływ Stowarzyszenia i jego oddziaływania na środowisko fotograficzne sprawiły, że w 1978 r. powstał oddział JTF-u w Bolesławcu, a następnie 23 kwietnia 1981 r. powstało Bolesławieckie Towarzystwo Fotograficzne. Zwieńczeniem ambicji twórców jeleniogórskich było założenie w 1981 r. Karkonoskiego Oddziału Związku Polskich Artystów Fotografików. Dokonali tego: Jan Kotlarski, Tomasz Olszewski oraz Jerzy Wiklendt.

Od 1980 r. odbywa się w Jeleniej Górze „Biennale Fotografii Górskiej”, którego organizatorem było Jeleniogórskie Towarzystwo Fotograficzne, a pomysłodawcą i pierwszym komisarzem był Roman Hryciów.

Kolejnym przedsięwzięciem było i jest organizowanie cyklicznego konkursu fotograficznego „Jelenia Góra i jeleniogórczanie”. obrazujący życie naszego miasta i jego mieszkańców. W bieżącym roku odbędzie się jego XXV edycja.

Wśród wielu wystaw, konkursów i inicjatyw, organizowanych przez JTF, najbardziej znaczącymi i doniosłymi były plenery zwane „Domkami Myśliwskimi”, odbywające się piętnastokrotnie w latach 1978-1990. Brali w nich udział znani fotograficy z całej Polski. Dzisiejsza artystyczna fotografia jeleniogórska miała swój początek właśnie na tych plenerach.

Sześćdziesięcioletnia działalność Jeleniogórskiego Towarzystwa Fotograficznego zaowocowała zgromadzeniem ponad 2000 zdjęć gotowych do publikacji. Należy żywić nadzieję, że ich potencjał artystyczny i dydaktyczny będzie wykorzystany także w przyszłości. Ten długi okres działalności artystycznej JTF-u pragniemy przybliżyć Państwu, zapraszając na naszą jubileuszową wystawę pt. „Domek Myśliwski” oraz wystawę towarzyszącą pt. „Ku pamięci”, prezentującą zbiór fotografii archiwalnych i współczesnych. Będzie to ekspozycja prac członków Jeleniogórskiego Towarzystwa Fotograficznego.

Waldemar Grzelak, ZPAF
honorowy członek JTF

Organizator wystawy:
Biuro Wystaw Artystycznych
w Jeleniej Górze, ul. Długa 1

Jeleniogórskie Towarzystwo Fotograficzne
w Jeleniej Górze, al. Wojska Polskiego 37

Miejsce:
Biuro Wystaw Artystycznych w Jeleniej Górze, ul. Długa 1

Termin ekspozycji:
od 21.05.2021 do 08.06.2021

Komisarz wystawy: Waldemar Grzelak, ZPAF
Koncepcja katalogu, redakcja i skład: Janusz Moniatowicz, ZPAF
Projekt 1. strony katalogu: © Janusz Jaremen, 2021

Patronat honorowy:
Marszałek Województwa Dolnośląskiego Cezary Przybylski
Prezydent Miasta Jeleniej Góry Jerzy Łuźniak
Fotoklub Rzeczypospolitej Polskiej Stowarzyszenie Twórców

Sponsorzy:
Karkonoski Park Narodowy
ul. Chałubińskiego 23, 57-570 Jelenia Góra,

Ładziński Zakłady Metalowe PROKOSTAL
ul. K. Miarki 42, 58-500 Jelenia Góra

Współpraca medialna:
Muzyczne Radio

ISBN: 978-83-961635-0-9

wpły

Fotog
grafię
Hładek
Muszy

Wpły
w Boli
twórc
Dokoi

Towar
Kolej
niogó

plene
fotogi

ponar
korzy
na na
zbiór
grafię

Prawie od początku istnienia fotografii zaczęto szukać sposobu na upodobnienie jej do malarstwa. Wypracowano nawet wiele technik, zwanych szlachetnymi, które ucieleśniają tęsknotę do tworzenia fotografii utożsamianej z malarstwem. Elementy formalne przypisane fotografii, będące także środkami wyrazu, takie jak światło, gama odcieni, kontrast, rodzaj obiektywu, jego ogniskowa, ostrość, jej zakres itp., nadają fotografii formę, która sprawia, że chociaż realistyczna, nie jest autentyczna, że nie jest kopią, lecz dziełem artystycznym. Ten rodzaj fotografii zwany PIKTORIALNYM uważa się dzisiaj za staroświecki i niemodny, chociaż fotografia PURYSTYCZNA posługuje się tymi samymi opisanymi wyżej środkami wyrazu. Na przełomie kwietnia i maja 1978 r. nastąpiło otwarcie siedziby i galerii JTF przy Podwalu w Jeleniej Górze. Fakt ten stał się okazją do zainicjowania w Muzeum Karkonoskim wystawy pt. „Karkonosze Wielorakie”. Prezesem JTF był wówczas Józef Maciej Bożek. Ukoronowaniem tej wystawy był plener fotograficzny w „Strzesze Akademickiej”, w którym wzięli udział między innymi: Waldemar Wydmuch, Wacław Narkiewicz, Mieczysław Obalek, Roman Hryciów, Wojtek Zawadzki, Jan Kotlarski, Waldemar Grzelak, Krzysztof Leszczyński, Jerzy Olek i Józef Maciej Bożek. Wspomniana wystawa „Karkonosze Wielorakie”, której komisarzami byli Waldemar Wydmuch i Jerzy Olek, zorganizowana została z inicjatywy prezesa JTF-u oraz Jerzego Olka. Ten ostatni działaniami JTF zainteresował znanych fotografów z Polski. Byli to m.in. Stanisław Kulawiak, Andrzej Rutyna, Zenon Harasym, Paweł Pierściński.

Na plenerze w „Strzesze Akademickiej” miały miejsce codzienne rozmowy, mające wpływ na wszystko, co nastąpiło później w artystycznym utrwalaniu naszych gór. Najbardziej znaczące w tych dyskusjach było to „coś”, co zaczęliśmy stosować w naszym nowym podejściu do fotografowania. Impulsem do nowego spojrzenia stały się zdjęcia Wojtki Zawadzkiej pokazane na wspomnianej wystawie.

W tym czasie świat podziwiał twórczość Amerykanina Ansel Adamsa, założyciela grupy f/64. Wojtek Zawadzki pokazał na wystawie zdjęcia, nawiązujące do prac amerykańskich fotografów. Posługiwali się oni tzw. strefowym systemem pomiaru światła.

Jerzy Olek, znany w świecie fotografii teoretyk i twórca Galerii Foto - Medium - Art we Wrocławiu, był uczestnikiem plenerów, uczestniczył też w wieczornych i nocnych rozmowach. Był świadkiem naszego dążenia do odmiennego sposobu robienia zdjęć. To on wprowadzał początki elementarizmu w nasze zamiary ukazania Karkonoszy w sposób odmienny, a jednocześnie rozpoznawalny dla każdego.

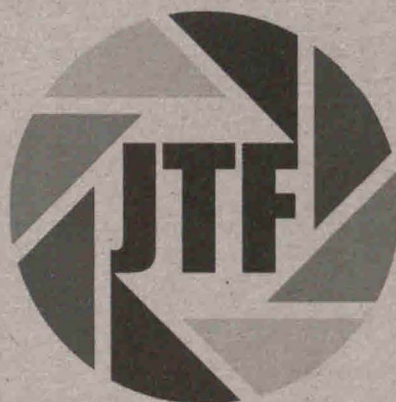
Na tych plenerach, a było ich 15, w wyniku łączenia pomiaru światła metodą A. Adamsa z elementarizmem, zaczęliśmy tworzyć doskonałe prace, przedstawiające charakter, klimat i aurę naszych gór. Urokowi takiej fotografii ulegli Waldemar Wydmuch, Tomasz Olszewski, Krzysztof Leszczyński, Jerzy Wiklendt, Jan Kotlarski i wielu innych twórców. Ich obrazy są piękne, chociaż zostały zaliczone do purystycznych, zwanych także czystą fotografią. Współcześnie używa się jeszcze innych określeń, a mianowicie: fotografia przetworzona i bezpośrednia.

Znany francuski przedstawiciel romantyzmu, malarz Eugene Delacroix, zarzucał fotografii nadmiar szczegółów, uważał, że jest za mało syntetyczna. Wydaje się zatem, że historia zatacza koło, gdyż dzisiaj malarze także oczekują od fotografii perfekcji i ostrości.

Bez wątpienia na twórców jeleniogórskich miały wpływ takie działania, jak wszechnice fotograficzne oraz Jeleniogórska Szkoła Fotografii, prowadzone przez pracownika Wojewódzkiego Domu Kultury, Wojtkę Zawadzkiego.

W powyższym tekście pragnę wykazać, że sposób fotografowania daje radość. Warunkiem fotografii artystycznej jest, aby nie podążać za bezwarunkowym pięknem, które nie jest przecież synonimem sztuki, lecz aby je tworzyć.

Waldemar Grzelak, ZPAF
honorowy członek JTF

ISBN - 978-83-961635-0-9